

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard

Regeringens deklARATION

vid 2025 års utrikespolitiska debatt i riksdagen
onsdag den 12 februari 2025

Regeringen

Herr/fru talman!

Sverige står inför en svår säkerhetspolitisk tid.

Vi – Sverige, EU och Nato – befinner oss i en långvarig, långtgående konfrontation med Ryssland.

Vår uppgift är ofrånkomlig: vi ska motverka Rysslands förmåga att göra oss skada, inte minst genom att stödja Ukraina.

Vi ska ha våra nationella säkerhetsintressen, våra demokratiska värderingar, folkrätten och vår tro på ett fritt och starkt Ukraina som ledstjärnor.

Och vi ska knyta ännu närmare band med våra allierade och partner i Norden och Baltikum, i EU, i Nato och globalt.

Omvärldens solidaritet efter förra veckans fruktansvärda massskjutning i Örebro visar att Sverige aldrig står ensamt.

***

Herr/fru talman!

Stödet till Ukraina är regeringens främsta utrikespolitiska uppgift.

Sverige har ökat stödet till Ukraina för varje år som kriget har pågått. Sveriges totala stöd sedan den fullskaliga invasionen inleddes uppgår till cirka 70 miljarder kronor.

På slagfälten i Ukraina avgörs om framtidens Europa ska bestå av suveräna stater. Rysslands mål är att framtvunga en intressesfär med vasaller och satelliter – också vid Östersjön.

För Sverige är stödet till Ukraina en moralisk plikt och en oundgänglig investering i Europas och därmed vår egen säkerhet, självständighet och framtid.

Det är upp till Ukraina om och i så fall när förhandlingar ska inledas. Vårt entydiga fokus är att göra Ukrainas position starkare.

Trycket på Rysslands krigsekonomi ska öka. Europas försvarsförmåga ska stärkas. Och vårt militära stöd till Ukraina ska förstärkas. Därför har regeringen nyligen presenterat ett artonde militärt stödpaket – det hittills största.

Endast en fred som Ukraina når genom styrka kan bli hållbar. En fred framförhandlad från en svag position skulle bara uppmuntra fortsatt rysk aggression.

Sverige fortsätter stödja Ukraina så länge det behövs – politiskt, humanitärt, militärt och ekonomiskt.

***

Herr/fru talman!

Tillsammans med våra allierade och partner ska vi motverka Ryssland ur en styrkeposition.

Motverkanspolitikens grundval är att Natos artikel 5 är politiskt och militärt trovärdig.

Vår geografi och våra förmågor ger Sverige möjlighet att som allierad stärka avskräckningen i hela norra Europa. Vi bejakar fullt ut det ansvar som det medför. Det gagnar Sverige, våra grannar och hela alliansen.

Svenska soldater är nu del av Natos framskjutna närvaro i Lettland. Sverige bidrar med närvaro och övervakning av det euroatlantiska området också i luften och till havs. Vi axlar vårt regionala ansvar i rollen som ramnation för Natos framskjutna närvaro i Finland.

Inom ramen för EU och Nato stärker vi vår motståndskraft mot hybridangrepp – antagonistiska aktiviteter som syftar till att destabilisera våra samhällen. Som cyberattacker, desinformation och sabotage mot kritisk infrastruktur.

Natos förstärkta aktiviteter efter den senaste tidens skador på undervattenskablar i Östersjöregionen visar alliansens sammanhållning, snabbhet och styrka. Sverige ger ett kraftfullt bidrag till Natos operation Baltic Sentry med upp till tre örlogsfartyg och ett radarspaningsflygplan.

Sverige är pådrivande i EU:s arbete med att ta fram en särskild strategi för att bemöta Rysslands hybridverksamhet. Vi verkar också för att Nato ska stärka avskräckningen mot hybridangrepp.

Den nationella säkerhetsstrategin slår fast att den inre och yttre säkerheten hör ihop. Regeringen ska fortsatt arbeta internationellt mot gränsöverskridande organiserad brottslighet. Det är även nödvändigt att intensifiera våra bilaterala samarbeten, så att kriminella utomlands som orkestrerar brottslighet i Sverige ska kunna utlämnas och lagföras.

Mer behöver också göras i partnerskap med tredjeländer för att minska den irreguljära migrationen och öka återvändandet.

***

Herr/fru talman!

Sverige ska fortsatt bygga säkerhet tillsammans med andra, framför allt som medlem i Nato och EU.

Sverige för en solidarisk allianspolitik som syftar till att stärka säkerheten och stabiliteten i vårt närområde, liksom i hela det euroatlantiska området. Vi ska upprätthålla en stark försvarsförmåga för att bidra till det nationella och det kollektiva försvaret. Sverige ska ta sitt ansvar för en rättvis bördefördelning inom Nato.

Den transatlantiska länken är avgörande för svensk och europeisk säkerhet. Den får aldrig tas för given. Europeiska Natoländer behöver ta ett större ansvar för Europas försvar och säkerhet. Det gäller även stödet till Ukraina.

Sveriges och USA:s bilaterala relationer är mycket goda och stärks genom att vi är allierade i Nato. USA är en partner av särskild vikt för Sverige och för Europa – handelsmässigt, säkerhetsmässigt och politiskt.

Samarbetet med strategiska allierade, som våra nordiska och baltiska grannländer, USA och Storbritannien, är särskilt betydelsefullt för Sveriges säkerhet. Vi utvecklar våra strategiska partnerskap inom EU med Polen, Tyskland och Frankrike.

Med Sverige som Natomedlem kan Östersjöregionen, Nordatlanten och Arktis vävas samman. Sverige har fått större ansvar och anledning att engagera sig i arktiska frågor och utveckla vår politik för nordområdena.

Under 2024 var Sverige ordförande i Nordiska ministerrådet samt de informella nordiska och nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetena N5 och NB8. Det stärkte samarbetet med våra nordiska och baltiska grannar.

Det säkerhetspolitiska samarbetet i vårt närområde bör fördjupas ytterligare.

Tillsammans med Finland har Sverige tagit initiativ till att nyttja Östersjöstaternas råd, CBSS, för säkerhetspolitisk dialog. Den före estniska presidenten Toomas Ilves och den före litauiske utrikesministern Gabrielius Landsbergis kommer presentera en rapport inför ministermötet i maj. Vi vill se CBSS som ett regionalt säkerhetspolitiskt format som inkluderar även Polen och Tyskland.

I denna osäkra tid är en sak säker: i vår region står vi tillsammans, och vi står starka.

***

Herr/fru talman!

I år uppmärksammar vi att det är 30 år sedan Sverige gick med i EU.

EU är en värdegemenskap och Sveriges viktigaste utrikespolitiska plattform. Ett starkt EU ger Europa kraft och Sverige en starkare röst i globala frågor.

Våra prioriteringar i EU-arbetet är tydliga. Det handlar om vår tids och vår kontinents stora, gränsöverskridande frågor: kriget, kriminaliteten, klimatet och konkurrenskraften. Det handlar om vårt välbefinnande och vår säkerhet.

EU är avgörande för att säkra ett långsiktigt och kraftfullt stöd till Ukraina och för att motverka Ryssland. Unionen spelar en allt viktigare roll för att stärka försvarsindustrin, den militära rörligheten och den civila beredskapen i Europa.

EU är centralt för att få till stånd effektiva sanktioner.

Sverige har drivit på för sanktioner mot den ryska skuggflottan, mot rysk flytande naturgas och för att ge avkastningen från frysta ryska tillgångar till Ukraina.

Sverige har också bidragit till att upprätta en ny sanktionsregim mot det politiska förtrycket i Ryssland och till sanktionslistningar mot Belarus med anledning av repressionen i landet. Regeringen stöder det belarusiska folket på vägen mot ett fritt och demokratiskt Belarus som är en del av den europeiska familjen.

Sanktioner kräver ett effektivt genomförande. Regeringen arbetar löpande med att stärka det nationella arbetet och kommer under våren att lämna en proposition till riksdagen med förslag till en ny lag om internationella sanktioner, som utvidgar det straffbara området och skärper straffen för sanktionsbrott.

EU:s fortsatta utvidgning och samarbete med partner i vårt närområde har stor säkerhetspolitisk och ekonomisk betydelse.

EU:s utvidgning är en geostrategisk investering i fred, demokrati, säkerhet, stabilitet och välbefinnande. Det ligger i vårt intresse att hjälpa kandidatländerna att närma sig unionen.

Regeringen driver på för ytterligare steg mot EU-medlemskap för Ukraina och Moldavien, som båda har gjort imponerande reformframsteg. Samtidigt är det viktigt att framsteg också sker i kandidatländerna på Västra Balkan.

Sveriges stöd till kandidatländerna är stort, men inte kravlöst. Kandidatländernas reformtakt är avgörande.

Den georgiska regeringens handlingar strider mot de värden och principer som EU bygger på. Parlamentsvalet i oktober präglades av ojämlika villkor, stark polarisering, påtryckningar och hot mot väljare. Våldet mot fredliga demonstranter är oacceptabelt, och Sverige vill se sanktioner mot de som är ansvariga. Vi måste samtidigt fortsätta stödja de demokratiska och europeiskt sinnade krafterna i Georgien.

Sverige har en viktig och nära relation med Storbritannien, inte minst på det säkerhetspolitiska området. Vi är pådrivande för att stärka samarbetet även på EU-nivå, och välkomnar toppmötet mellan Storbritannien och EU som äger rum i maj.

***

Herr/fru talman!

Att öka tillväxten går hand i hand med att öka Sveriges och Europas säkerhet. Ett ekonomiskt starkt Europa är ett säkrare Europa.

Det är EU:s inre marknad och möjligheterna till handelsutbyte som gör oss intressanta för omvärlden. Regeringen ser fram emot EU-kommissionens strategi för den inre marknaden.

Det är glädjande att EU-kommissionen har avslutat förhandlingarna om ett handelsavtal med Mercosur-länderna och moderniserat EU:s övergripande avtal med Mexiko. Regeringen kommer fortsätta verka aktivt för att fler frihandelsavtal förhandlas fram.

Samtidigt ser regeringen med stort allvar på risker när det gäller aktörer som vill utnyttja sårbarheter och ekonomiska beroenden.

Vi ser ett ökat behov av internationella samarbeten i skärningspunkten mellan teknik, innovation, handel och säkerhet.

För att nyttja potentialen i ny digital teknik krävs säker och betrodd infrastruktur. Sverige är världsledande inom mobila kommunikationsnätverk, och vi samarbetar med likasinnade för säker konnektivitet inom EU och globalt.

Eftersom cyberfrågor och digitala frågor växer i betydelse har regeringen antagit en särskild strategi för detta inom utrikes- och säkerhetspolitiken. Inom kort kommer också en ny nationell strategi för cybersäkerhet att presenteras.

***

Herr/fru talman!

Utvecklingen i Mellanöstern är svårförutsebar, men den senaste tiden har viktiga steg tagits i rätt riktning. Vi har vapenvilor i Gaza och Libanon. Den brutala Assadregimen har fallit. Iran och dess ombud är försvagade.

Regeringen står bakom Israels rätt att försvara sig mot Hamas efter det värsta massmordet på judar sedan Förintelsen. Samtidigt är vi tydliga med att Israel har en skyldighet att skydda civilbefolkningen i Gaza och säkerställa tillgången till humanitärt stöd. Folkrätten, inklusive den humanitära rätten, måste respekteras.

Sverige stöder ansträngningarna för att samtliga ur gisslan ska frisläppas, att det humanitära läget ska förbättras avsevärt och att vapenvilan ska bli varaktig.

Regeringen ser också med stor oro på bosättarvåldet på Västbanken och expansionen av de illegala bosättningarna.

På sikt behövs en framförhandlad tvåstatslösning baserad på folkrätten. Det är den enda hållbara lösningen där israeler och palestinier kan leva sida vid sida i fred, frihet och demokrati. En politisk förutsättning för det är ett Gaza fritt från Hamasstyre.

Iran bär ett stort ansvar för den negativa utvecklingen i regionen och för säkerhetsrisker i väst. Regeringen kommer inte att tolerera iranska aktioner för att destabilisera Sverige eller bedriva terroristverksamhet här via ombud.

Assadregimens fall innebär en möjlighet för Syriens befolkning att forma sin framtid och bygga upp ett fritt, demokratiskt land. EU bör bidra till en syriskledd, fredlig och inkluderande process där alla syriers mänskliga rättigheter respekteras. Kvinnors och etniska och religiösa minoriteters deltagande måste säkerställas.

***

Herr/fru talman!

Asien och Oceanien är den region där den största ekonomiska tillväxten förväntas ske. Därtill blir säkerheten i Asien och Europa alltmer sammanlänkad.

Kina är världens näst största ekonomi och en teknologisk ledarnation, samtidigt som landet har ett auktoritärt styre och växande geopolitiska ambitioner.

Kinas agerande mot Taiwan inger oro, och hot om militärt våld är oacceptabelt. Kinas möjliggörande av Rysslands krig i Ukraina har en direkt, negativ effekt på Sveriges och Europas säkerhet.

Vi bejakar dialog och samarbete med Kina där det är möjligt och i linje med våra intressen och värderingar, till exempel för att främja handel på lika villkor och hantera klimatfrågan.

Parallellt fortsätter vi, tillsammans med övriga EU, påtala överträdelser mot mänskliga rättigheter. Sveriges relation till Kina ska vara förankrad i en europeisk strategi och i nära transatlantisk samverkan.

Indien är en central aktör för att bemöta globala utmaningar. Sverige är pådrivande för ett frihandelsavtal mellan EU och Indien.

Sverige fördjupar sitt samarbete med Japan, som är ett viktigt partnerland till Nato och en betydande exportmarknad. Sveriges medverkan vid världsutställningen i Osaka kommer att vara ett led i att stärka det svenska näringslivets konkurrenskraft i Japan och regionen.

***

Herr/fru talman!

Svenskt bistånd ska skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet har en viktig roll i att verka för fria och välfungerande demokratiska samhällen, och ska i högre grad inriktas mot områden där Sverige kan bidra med tydliga mervärden.

Regeringen ser potential i att hitta synergier mellan bistånd och handel för att möta de växande globala utmaningarna. Ett exempel är den gröna omställningen. Sverige har ett av världens mest generösa klimatbistånd, och svenska företag har innovativa klimatlösningar. Sveriges ordförandeskap i Gröna klimatfonden 2025 utgör en möjlighet att effektivisera det internationella klimatbiståndet.

Sverige är en av världens största humanitära givare i ett läge där över 300 miljoner människor behöver humanitärt stöd. För 2025 fördubblar Sverige det humanitära stöd som tidigare gick till UNRWA, genom att avsätta 800 miljoner kronor till den hårt drabbade civilbefolkningen i Gaza och regionen.

Vidare fortsätter vi möta akuta humanitära behov i Ukraina och på andra krisdrabbade platser såsom Sudan, Demokratiska republiken Kongo, Syrien, Libanon och Jemen. Vi fortsätter också i dessa kriser att verka för humanitärt tillträde, så att hjälpen kan nå de mest utsatta.

I alla dessa delar är civilsamhällets organisationer omistliga partner.

***

Herr/fru talman!

Jämställdhet är ett kärnvärde i svensk utrikespolitik. Just nu ser vi hur jämställdheten globalt är på tillbakagång. I länder som Afghanistan och Iran utgör ett omfattande, systematiskt förtryck av kvinnor det auktoritära styrets grund.

Sveriges arbete är viktigt för att öka kvinnors och flickors egenmakt.

Svenskt bistånd ska bidra till ökad tillgång till vård för gravida och mödrar, allsidig sexualundervisning och åtgärder mot alla former av sexuellt och könsrelaterat våld. Det är en viktig del av vårt breda engagemang för global hälsa.

Under 2025 är Sverige ordförande i UN Womens styrelse. Det är en unik plattform för att driva det globala jämställdhetsarbetet framåt, där Sverige särskilt kommer att framhålla vikten av kvinnors ekonomiska egenmakt.

***

Herr/fru talman!

Folkrätten, inklusive FN-stadgan, är en hörnsten i Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik. Sverige står bakom Internationella domstolens och Internationella brottmålsdomstolens oberoende och integritet.

Mänskliga fri- och rättigheter måste försvaras. Varje individs lika värde oavsett kön, ålder, sexuell läggning eller religion är en frihetsfråga. Flera minoritetsgrupper som kristna och uigurer är runt om i världen utsatta för förtryck.

Det är oroande när mänskliga fri- och rättigheter undergrävs av auktoritära stater som Ryssland, Kina och Iran, som vill omforma dem utifrån sina värderingssystem.

Sverige kommer att fortsätta vara engagerat i rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning. Hösten 2025 tar Sverige och Filippinerna över ordförandeskapet för den så kallade Artikel XIV-processen, som syftar till att provstoppsavtalet för kärnvapen ska träda i kraft.

***

Herr/fru talman!

Sveriges diplomatiska närvaro utomlands är ett av våra främsta verktyg för att hävda våra intressen.

Därför har regeringen gjort en översyn och kan i dag tillkännage ett flertal nyetableringar och andra förstärkningar.

Den svenska närvaron i USA utökas. Ett nytt generalkonsulat i Houston stärker samarbetet inom viktiga industrisektorer som rymd, flyg, försvar, energi, it och life science.

Generalkonsulatet i Bryssel uppgraderas till ambassad i Belgien, som är en viktig partner för Sverige i EU och Nato.

Under 2025 öppnar Sverige en ny ambassad i Senegal, med ansvar att främja våra intressen i franskspråkiga Västafrika och Sahel.

Vi stärker närvaron i den handels- och säkerhetspolitiskt viktiga indopacifiska regionen genom tillsättningen av ett nytt Stockholmsbaserat sändebud för Stilla havet.

Dessutom inrättas ett Stockholmsbaserat sändebud för Peru, för att ytterligare främja relationen till viktiga partner i Latinamerika.

Sammantaget syftar dessa förstärkningar till att stärka våra partnerskap och förbättra förutsättningarna för handel, investeringar och innovation.

Förra året kom de två svenska medborgarna Johan Floderus och Saeed Azizi, som suttit oskyldigt fängslade i Iran, hem till Sverige. Regeringen kommer att fortsätta arbetet för att uppnå en frigivning av journalisten Dawit Isaak, förläggaren och poeten Gui Minhai och forskaren Ahmadreza Djalali.

***

Herr/fru talman!

Regeringens utrikespolitik vilar på en europeisk, nordisk-baltisk och transatlantisk grund.

Med ett krig på vår kontinent kommer närområdet att ha högsta prioritet i utrikes- och säkerhetspolitiken.

Samtidigt har Sverige ett osvikligt globalt engagemang.

Vi kommer fortsätta verka i FN genom alliansbyggande, långsiktighet och målmedvetenhet. Vårt engagemang och våra partnerskap med viktiga länder i Afrika, Asien och Latinamerika stärks ytterligare.

Vi står inför en svår tid. En tid när vi måste ha förmågan att försvara våra intressen och värderingar för att de ska respekteras.

Vi ska tillsammans med våra allierade och partner motverka de auktoritära krafter som vill söndra, härska och destabilisera våra öppna samhällen.

Vi ska slå vakt om den demokratiska världens sammanhållning.

Och vi ska ytterst värna Sveriges frihet, fred och säkerhet. Det finns ingen viktigare uppgift.